

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**



**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
76 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2016

Наукове видання

Збірник тез доповідей 75 наукової конференції викладачів академії
18 – 22 квітня 2016 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами
За достовірність інформації відповідає автор публікації

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова
Укладач Л. В. Агунова

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б. В., д-р техн. наук, професор

Заступник голови

Капрельянц Л. В., д-р техн. наук, професор

Члени колегії:

Амбарцумянц Р. В., д-р техн. наук, професор
Безусов А. Т., д-р техн. наук, професор
Віннікова Л. Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О. І., д-р техн. наук, професор
Жигунов Д. О., д-р техн. наук, доцент
Іоргачева К. Г., д-р техн. наук, професор
Коваленко О. О., д-р техн. наук, ст. наук. співробітник
Крусір Г. В., д-р техн. наук, професор
Мардар М. Р., д-р техн. наук, професор
Мілованов В. І., д-р техн. наук, професор
Осипова Л. А., д-р техн. наук, доцент
Павлов О. І. д-р екон. наук, професор
Плотніков В. М., д-р техн. наук, доцент
Савенко І. І. д-р екон. наук, професор
Тележенко Л. М. д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н. А., д-р техн. наук, професор
Ткаченко О. Б., д-р техн. наук, доцент
Хобін В. А., д-р техн. наук, професор
Хмельнюк М. Г., канд. техн. наук, доцент
Станкевич Г. М., д-р техн. наук, професор
Черно Н. К., д-р тех. наук, професор

НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ПРОБЛЕМИ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Метод економічного моделювання техногенного впливу базується на інтегральній економічній оцінці соціально-екологічної шкоди, нанесеної конкретному регіону. При цьому враховуються витрати, пов'язані з відновленням зруйнованих біогеоценозів, очищення водойм, втрати врожаю, зниження працездатності населення і зростання витрат на охорону здоров'я тощо. Соціально-екологічні характеристики, вартісна оцінка яких утруднена або неможлива, визначаються в натуральних одиницях і включаються в модель у якості обмежень (вимоги до збереження ландшафтів, заповідників, водойм).

При розрахунку збитку координати об'єкта-реципієнта задаються точкою (якщо об'єкт розглядається як зосереджений) або певною множиною точок, що описують просторовий об'єкт (поле, населений пункт, ліс, річка). Кожна точка розглядається як центр елементарної ділянки, в межах якого відхилення розрахункових параметрів від середнього рівня не враховується. Крок дискретизації визначається виходячи з необхідної точності розрахунку. Залежність збитку (ступеня деградації об'єкта) від рівня концентрації забруднення задається у вигляді таблиць або функціональних залежностей, отриманих на основі нормативно-довідкових, літературних або дослідних даних.

Економіко-екологічне моделювання дозволяє провести оцінку регіональних екосистем за рівнем небезпечності забруднюючої впливу як в умовах стаціонарного виробничого впливу, так і в умовах різних аварійних ситуацій (викиди, протоки, аварії на транспорті та ін). Розглядаються економіко-екологічні моделі можуть використовуватися як для науково-практичних розрахунків, так і при розробці ситуаційних завдань, тренажерів і ділових ігор.

ПЕРСПЕКТИВИ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА У СВІТІ ТА В УКРАЇНІ

Фомічова К. Б., здобувач

Одеська національна академія харчових технологій

Інтенсифікація сільського господарства, яка відбувається в усьому світі, виснажує природні ресурси, без яких ведення агровиробництва неможливе. Необхідність збереження навколишнього середовища і забезпечення населення якісними продуктами харчування актуалізує пошук та використання нових альтернативних інтенсивних моделей сільськогосподарської діяльності, в основі яких лежить концепція одержання високоякісного врожаю без шкоди довкіллю завдяки вивченню і врахуванню природних процесів. Категорія якості і безпеки харчових продуктів сьогодні в світі є однією із центральних проблем формування продовольчої безпеки будь-якої держави. У кожній державі ринок безпечного продовольства має свою назву відповідно до технології виробництва. На світовому ринку органічну продукцію поділяють на чотири типи, залежно від того, як була вирощена продукція, вона може належати до стовідсотково органічної, органічної, зробленої із органічних інгредієнтів, або органічної менш ніж на 70 % [1].

За даними провідних організацій з питань органічної продукції (IFOAM, FiBL, The Datamonitor Group) загальний обіг органічної продукції в 2010 р сягав понад 60 млрд дол., загальна площа земель, що використовуються для органічного виробництва досягла 37,2 млн га, а загальна кількість зайнятих — 1,8 млн виробників з різних країн світу. За прогнозами до 2020 р обсяги цього ринку сягнуть 200...250 млрд дол. Лише в країнах ЄС кількість «органічних» господарств за останні 15 років зростає більше, ніж у 20 разів [1].

До регіонів з найбільшими площами сільськогосподарських земель, що обробляються органічно, відносяться Австралія та Океанія (понад 12 млн га), Європа (понад 8 млн га) та Латинська Америка (понад 8 млн га). Найбільші площі земель, зайнятих під органічне виробництво в Європі мають Іспанія (1,1 млн га), Італія (1 млн га) та Німеччина (0,9 млн га). Європейською країною з найбільшою кількістю підприємств, які займаються виробництвом органічної продукції, є Італія (понад 44 тис. виробників). Лідерами органічного виробництва

стали США (26,8 млрд дол.), Німеччина (7,9 млрд дол.), Франція (4,5 млрд дол.). Світовий досвід свідчить, що органічна продукція більш поширена й популярна в тих країнах і регіонах, де вищий рівень розвитку. Зокрема, житель Швейцарії витрачає на органічну продукцію в рік 105 євро, Швеції — 47, Німеччини — 38, Франції та Великобританії — 27 євро [2, с. 130].

У Східноєвропейському регіоні перше місце за кількістю сертифікованих угідь органічного сільського господарства займає Україна, де організовано переважно виробництво зернових, зернобобових і олійних культур. За офіційними статистичними даними IFOAM на початок 2003 р в Україні було зареєстровано 31 господарство, що отримало статус «органічного», в 2011 р — 155 сертифікованих органічних господарств, загальна площа сертифікованих органічних сільськогосподарських угідь складала 270 тис га, в 2014 р — 182 сертифікованих органічних господарства, а загальна площа сертифікованих органічних сільськогосподарських земель — 400 764 га. Більшість українських органічних господарств розташовані в Одеській, Херсонській, Київській, Полтавській, Вінницькій, Закарпатській, Львівській, Тернопільській, Житомирській областях [3].

З урахуванням високої природної родючості вітчизняних ґрунтів і відносно невисокого рівня забруднення полів агрохімікатами, потенціал органічного землеробства в Україні вважається одним із найбільших у світі. За даними Продовольчої і сільськогосподарської організації ООН (FAO), агроекологічний потенціал урожайності в Україні становить 6,2 т/га, а фактичний середній збір урожаю — 2,5 т/га. Це є найбільший у світі потенціал, який може бути використаний максимально ефективно при умові застосування органічних технологій землеробства [1].

Дослідження Федерації органічного руху України свідчать, що сучасний внутрішній споживчий ринок органічних продуктів в Україні почав розвиватись з початку 2000-х років, склавши: у 2007 році — 500 тис. євро, в 2008 р — 600 тис. євро, у 2009 р — 1,2 млн євро, у 2010 р — 2,4 млн. євро, у 2011 р цей показник зріс до 5,1 млн євро, у 2012 р — до 7,9 млн євро, у 2013 р — до 12,2 млн євро, а у 2014 р — до 14,5 млн євро [3].

Органічний рух у світі набирає обертів і для багатьох стає життєвою філософією. За оцінкою Продовольчої і Сільськогосподарської Організації ООН (FAO), майбутнє аграрного розвитку в світі має будуватись саме на засадах органічного виробництва з реалізацією дбайливого ставлення до природи, виробника та споживача. Основними мотивами споживання органічної продукції є екологічна безпека харчування, висока якість продуктів, вищі смакові якості органічної продукції, збереження природного середовища у процесі виробництва, відсутність генетично модифікованих організмів.

Стримуючими факторами розвитку органічного землеробства в Україні є слабо розвинена законодавча база; тривалість переходу до органічного землеробства триває декілька років, протягом яких виробник несе збитки від зниження урожайності та боротьби зі шкідниками; платня за сертифікацію, яка в ЄС становить 250...750 євро; порівняно висока вартість органічних товарів і продуктів; низький рівень інформованості, екологічної культури, освіти та інноваційної активності аграрних виробників.

Отже, протягом останніх десятиліть відбувається стрімкий розвиток органічного сектору в більшості країн світу. Перспективи і темпи розвитку ринку продукції органічного сільського господарства у світі залежать від сформованої структури виробництва і споживання органічної продукції, зростання чисельності населення, зміни рівня доходів споживачів, науково-технічного прогресу у сфері органічного виробництва, вдосконалення маркетингових технологій, конкуренції з боку сільського господарства, орієнтованого на індустріальні технології та біотехнології, забезпеченості сільського господарства первинними природними ресурсами та їх вартості, специфіки політики державного регулювання, яка зорієнтована на необхідність збереження високої якості виробленої продукції на всіх етапах її руху, високу наукоємність виробничих процесів, підвищені потреби в інформаційно-консультаційному забезпеченні операторів ринку, наявність перехідного періоду та дієву систему підтримки виробників органічної продукції.

Виробництво органічної продукції в Україні може стати конкурентною перевагою економіки України і надати імпульс розвитку не тільки сільському господарству але і супутнім галузям. Для активізації процесу становлення та функціонування ринків органічної продукції і розв'язання існуючих проблем Україні доцільно:

- розвивати законодавчу базу;
- забезпечити державну підтримку господарств у перехідний період та в ході проведення сертифікації на відповідність органічному виробництву;
- створити інфраструктуру ринку органічних продуктів;
- гармонізувати законодавство України з виробництва органічної продукції зі світовими системами сертифікації.

Список літератури

1. Томашевська, О. А. Органічне виробництво в світі: реалії та перспективи [Текст] / О. А. Томашевська // Інноваційна економіка. – 2013. – № 6. – С. 161-164.
2. Ульяновченко, О. В. Всесвітня мережа Інтернет як канал збуту органічної продукції [Текст] / О. В. Ульяновченко, Р. М. Безус // Економіка АПК. – 2012. – № 4. – С. 128-134.
3. Федерація органічного руху в Україні. [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Режим доступу: <http://organic.com.ua/uk/homepage/2010-01-26-13-42-29>. – Назва з екрану.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ БІЗНЕС — ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ

**Крупіна С. В., канд. екон. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

Сучасна світова економіка характеризується прискореним інноваційним розвитком та переходом до економіки, що базується на знаннях. В її основі лежать інтелектуальні ресурси, інтелектуальні продукти, інтелектуальний капітал, наука, трансферт результатів інтелектуальної діяльності в виробництво.

Інноваційний шлях розвитку національних економік, що розвиваються і провідних країн світу значною мірою визначається інноваційним процесом — єдиним свого роду процесом, який органічно з'єднує науку, технологію, техніку, економіку, підприємництво і управління з метою досягнення нового результату і отримання нововведення.

Становлення економіки знань — це реальність початку ХХІ століття. Аналіз нової ролі знання дозволяє виявити тенденцію стрімкого зростання значення знань, науки та інтелекту в сучасному суспільному розвитку. Зараз для реалізації та прибутковості діяльності підприємства та виживання людства недостатньо функціональних знань, життєдіяльність людини вимагає знання загальних закономірностей, нового визначення фундаментальних смислів існування, це призводить до того, що на перший план у сучасному підприємстві виходить розвинений інтелект, здатний до творчої розумової діяльності. Саме внутрішня інтелектуальна діяльність стає необхідною для людини, яка хоче стати підприємцем в сучасному світі, де інформація передається в реальному часі. Саме визначення підприємництва як інноваційної діяльності вже говорить про те, що інтелектуальна складова тут повинна бути і є головним принципом розвитку. Саме новизна як продукт інтелектуальної діяльності завжди виділяла підприємницьку діяльність серед інших видів виробничої діяльності.

Основою формування економіки знань є інтелектуальна діяльність — одна з форм життєдіяльності людини, сутнісна основа процесу створення інтелектуального продукту і відтворення інтелектуального капіталу, потужна рушійна сила розвитку людської цивілізації. Вона спирається на сукупність досягнень науки, культури, традиції, духовні цінності, накопичені людством протягом тисячоліть.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМИ УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКИМИ РИЗИКАМИ В УМОВАХ КРИЗИ	
Шалений В. А.	263
ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТЕХНОГЕННОГО ВПЛИВУ НА РЕГІОНАЛЬНІ ЕКОСИСТЕМИ	
Вігуржиська С. Ю., Колесник В. І.	265
ПЕРСПЕКТИВИ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА У СВІТІ ТА В УКРАЇНІ	
Фомічова К. Б.	266
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ БІЗНЕС — ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ	
Крупіна С. В.	268
ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	
Шешеловський М. І.	270
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧИХ РИНКІВ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ	
Кордзая Н. Р., Єгоров Б. В.	271
ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ BRC, IFS У ТОРГІВЕЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	
Мардар М. Р., Устенко І. А., Кручек О. А.	273
ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КАШ МИТТЄВОГО ПРИГОТУВАННЯ У ХАРЧУВАННІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	
Мардар М. Р., Статєва М. С.	275
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО АГРОМАРКЕТИНГУ В УКРАЇНІ	
Лозовська Г. М.	276
БІЗНЕС-ПРОЦЕСИ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ВИНОРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Бондаренко С. А.	278
ВПЛИВ ВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ У ПРИРОДОКОРИСТУВАННІ НА РОЗВИТОК РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Мартієнко А. І.	280
ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ ПЕРЕДУМОВИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ КОНФЛІКТІВ У ТРУДОВОМУ КОЛЕКТИВІ	
Удовиця О. Ф.	282
НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИНОГРАДАРСТВІ	
Каламан О. Б.	283
РОЗРАХУНОК ПАРАМЕТРІВ ПОТОКОВО-ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМ СКЛАДІВ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Чабаров В. О., Неделков О. В.	285
ПРОДОВОЛЬЧА ПРОБЛЕМА: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ	
Ткачук Т. І., Павленко Г. М., Чернушенко І. О.	287
ЗАПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ БЕЗПЕКИ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ	
Руммо В. В.	288
ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА: УЯВНА І РЕАЛЬНА	
Буряченко М. В.	289
ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА РЕГІОНУ: СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	
Буряченко М. В.	290

СЕКЦІЯ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

ЩОДО ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФСЬКО-АКСІОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ ПОСТНЕКЛАСИЧНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ЗНАННЯ	
Лар'яновський І. С.	292
ІДЕАЛ ТА ІДЕАЛЬНЕ В СТРУКТУРІ САМОІДЕНТИЧНОСТІ ОСОБИСТОСТІ	
Стояно О. О.	294
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	
Орлова В. О.	295
СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНО-ПРАВОВІ ТЕНДЕНЦІЇ В КОНСТИТУЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ: ПРОБЛЕМА ЕФЕКТИВНОСТІ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ	
Осадча І. А.	297
МАТЕРІАЛИ АРХІВІВ УСБУ ТА ДАОО — ОСНОВНА ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА ІСТОРІЇ ПОЛІТИЧНОГО ТЕРОРУ В ОДЕСЬКІЙ ГУБЕРНІЇ У 1920 р	
Шишко О. Г.	299
ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТУДЕНТІВ	
Бородін В. М., Максимчук Б. В.	301

Наукове видання

**Збірник тез доповідей
76 наукової конференції
викладачів академії**

Головний редактор акад. Б. В. Єгоров
Заст. головного редактора акад. Л. В. Капрельянц
Відповідальний редактор акад. Г. М. Станкевич
Укладач Л. В. Агунова